

Straža v viharju

Izhaja vsak četrtek • Posamezna številka stane Din 1.50
Celoletna naročnina Din 40.— • Čekovni račun: „Straža v viharju“, Ljubljana, št. 16.790

Izdaja: Konzorcij „Straže v viharju“ (A. Tepež) • Urejuje: J. Natek
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Kolodvorska 23 • Tisk Jugoslov. tiskarne (J. Kramarič)

Ljubljana, 4. aprila 1940

Leto VI — Številka 26

Bolestno vprašanje štipendij

V 17. številki našega lista smo objavili v članku »Premišljevanja...« med drugim tudi naslednje:

»Vprašanje francoskih, pa tudi domačih štipendij je za naše katoliške akademike bolešno.

Štipendije so v zadnjih letih dobili po pretežni večini levičarji, marksisti, deloma nacisti. Tako se pa polagoma tudi naraščaj na univerzi rekrutira iz teh vrst. Saj smo ravno zadnja leta doživeli zelo zanimive primere.

Francoske štipendije oddajajo komisije, v katerih odločajo poleg poslanika lektorji posameznih univerz. Francoskemu lektorju na naši univerzi katoliški akademiki ne zaupajo. Dobili so štipendije v zadnjih letih: Janez Fleré, Tušek (bivši Jadranaš), Skala, Albert Kos, Vuga, Cene Logar, Trošt Jernej, Zupančič Marko, Derganc, Novak, Krivic Milan, Majda Tavzes in dr. Za odklonitev naših prosilcev, n. pr. Žebot Ciril, Franc Casar, Franc Jenko, Lojzka Lombarjeva, dr. Capudrova se pač vedno najde kak primeren razlog.

V 19. številki smo imena štipendistov dopolnili v odstavku »Se malo razmišljanja...«. Z naslednjimi francoskimi vladnimi štipendisti: dr. Vito Kraigher, Brnčič, Petré.

Na te naše članke smo dobili od g. lektorja Lacroixa naslednji popravek:

Uredništvu lista

»Straža v viharju«,

Ljubljana.

Ker mojega dopisa z dne 28. februarja t. l., zadevajočega napade name, izvršene v Vašem listu dne 25. januarja in 22. februarja t. l., doslej niste objavili, sem prisiljen, da se poslužim zakona o tisku in zahtevam objavo sledečega popravka v Vašem listu:

»Glede na vsebino članka »Premišljevanja...«, ki je bil objavljen v listu »Straža v viharju« z dne 25. januarja t. l., leto VI., št. 17., stolpci 1—3 na str. 70., zahtevam v smislu čl. 26. alin. 2. zakona o tisku z dne 6. avgusta 1929 sledeči popravek:

Ni res, da so bili Tušek, Vuga, Skala, Krivic in Tavzes francoski štipendisti, res pa je, da pravkar imenovani niso bili francoski štipendisti. Ni res, da sta Jenko in Capudrova prosila za francosko štipendijo, res pa je, da ta dva nista prosila za francosko štipendijo.

Res je, da je Casar svojo prošnjo za francosko štipendijo poslal, res pa je tudi še to, da jo je poslal prepozno, po določenem roku in da je ni poslal po predpisani poti, namreč potom univerzitetne oblasti. Ni res, da edino francoski lektor izbira in zaprača prosilce za francosko štipendijo, res pa je, da vrši izbiro in zavrnitev posebna komisija. Ni res, da bi ta komisija vršila izbiro po kakršnikoli verski, politični ali ideološki pripadnosti prosilcev, res pa je, da vrši izbiro izključno samo po podatkih o prosilčevih študijskih uspehih in njihovih premoženjskih prilikah. Ni res, da bi te podatke dajal francoski lektor, res pa je, da daje zahtevane podatke o študijskih uspehih in premoženjskih prilikah prosilcev univerza.

Glede na članek »Pa še enkrat malo razmišljanja«, objavljen v listu »Straža v viharju« z dne 22. februarja t. l., leto VI., št. 21, stolpca 3—4 na str. 86, pa zahtevam še tole kot popavek:

Res je, da so dijaki, ki so potovali na proslavo francoske revolucije, potovali na stroške francoske vlade; ni pa res, da je te dijake določil francoski lektor, marveč jih je določil rektorat univerze in (za srednješolce) slovenski profesorji, katerih imena in upravičenost Vam morem dati na razpolago.

Jean Lacroix.

Kar smo objavili kurzivno, tega po zakonu nismo bili dolžni objaviti, ker g. lektor popravlja trditve, ki jih nikdar nismo trdili.

Kar se pa tiče trditve g. lektorja, da Krivic in Tavzes nista bila francoska štipendista, smo ugotovili, da Krivic in Tavzes res nista dobila »francoske štipendije«, res pa je, da sta dobila francosko »bourse supplémentaire«. Tudi trditev, da dr. Jenko ni prosil za francosko štipendijo, ne drži, ker je dr. Jenko po predpisani poti maja 1939 vložil prošnjo, ne da bi prejel kakršnokoli sporočilo.

Kaj pravi g. Stanko Natlačen?

Pravkar smo prejeli pismo gosp. Stanka Natlačenega iz Pariza, ki nam pošilja, čeprav ga zato nismo naprosili, sledeči članek o štipendijah. Prej moramo povedati, da nima g. Stanko Natlačen najmanjše zveze z našimi članki.

Gospod urednik!

Ze nekaj časa sem prihajajo name bolj ali manj odkriti očitki z ozirom na Vaše članke o delitvi francoskih štipendij. Jaz sem prečital enega samega, menda tam v januarju. Mogoče nisem več na tekočem. Kljub temu bi pa rad o tem povedal svoje mnenje, ker mi je vsa stvar zelo pri srcu.

Za nas mlade Slovence je velikanske važnosti, da odpremo okna v svet. Noben narod ne more živeti zaprt sam vase, zaprt za razvoj in viharje, ki razgibavajo svet okrog njega. Treba mu je neprestano svežega zraka, ki prinaša kali in energije novega življenja, ki vstaja v drugih narodih. Naši očetje in naši predhodniki so študirali na Dunaju, v Grazu, kjer so roko v roki z najboljšimi vseh evropskih narodov postavljali temelje celi dobi. Svet je šel naprej, mi pa smo ostali na svojem, dostikrat daleč od duha občestvenosti z drugimi narodi, ki med tem časom rešujejo vprašanja, ki bodo prinesla smrt ali življenje vsej evropski kulturi.

Zato je nujno, da gredo naši najboljši v svet. Zato je treba, da so nam ti nekaj dragocenega, da jih spremlja naše nestrpno pričakovanje, da nas vsak njihov padec in vsak njihov neuspeh globoko zaboli, ker smo z njimi vsi izgubili nekaj dragega.

Za dinamiko našega dela, ki je za nas katoliške študente naša vera, je duh občestvenosti še bolj potreben. Vsako prečiščevanje duha, ostvarjanje kulture in mesenje Evangelija v zemeljski kruh mora biti lastnina vseh katoličanov, prav tako kot postane vsako dobro delo in vsaka svetost, kjerkoli se pojavi, last celotne Cerkve.

Ravno zato smatram, da je za nas Slovence bistvenega pomena, da spoznamo Francijo. Vsak narod ima svoj čas, v katerem mu je dano, da učloveči za vso dobo in za ves svet vsaj en del ustave kraljestva božjega na zemlji. Čas Francije je blizu, in če tega ne bomo razumeli, bo šla mimo nas ena izmed najbolj grandioznih renesans krščanstva. Naj se tisti ne motijo, ki hočejo videti v Franciji nered, nemoralnost itd. Vsaka velika ideja zraste sredi propada starega sveta in viharjev, ki polomijo vse, kar ni polno življenja. Nov revolucionarni duh vstaja in na razvalinah se že počasi dviguje veličastna katedrala. Kdor ni

razumel, da ta revolucionarni duh zida katedralo, ni ničesar razumel. In kdor sredi vrvenja cest, zabavišč, iskanja množic ni občutil, da je sredi literature, slikarstva, sredi socialnih gibanj, sredi tovarn in uradov že na delu nov kvas, ki ga legije svetnikov naših let zanašajo vsak na svojem mestu v družabno strukturo, čeprav je na cesti vsak nam podoben — ta Francije ni spoznal. Drugi se pa učite od figovega drevesa. Kadar vidite, da poganja listje, vedite, da je poletje blizu (Mt 24, 32).

Veliko smo izgubili z vsakim od nas, ki mu ni bilo mogoče iti v Francijo. Veliko je izgubila Francija z vsakim od naših najboljših, ko mu ni s štipendijo pomagala, da jo spozna. Ne gre predvsem za to, da dejansko nismo bili proporcionalno upoštevani, in da je namesto tega šlo le preveč naših levičarjev v Pariz, ne v šolo francoske kulture, marveč sovjetskega boljševizma. Ne potrebnost se mi zdi objavljati imena, ki so prav lahko netočna (imena štipendistov so namreč tajna in pod pretvezo objektivnosti odtegnjena kontroli javnega mnenja). Napačno se mi zdi spravljati v debato g. lektorja francosčine, ki ima svoje instrukcije in svoje predpostavljene, katerim je odgovoren. Vem, da g. Lacroix želi prav isto, kot jaz, da bi namreč francoska kultura prinesla naši čim več impulzije! Za to ima g. Lacroix že neprecenljive zasluge. Če pri vsem tem nisva popolnoma istega mnenja o tem, kaj je Slovenija in kaj je Francija, mi je samo žal. Gotovo pa je to, da je nespametno in krivično iskati v njem krivca za pristransko delitev štipendij. Pač pa je treba iskati vzroke v sistemu samem in pa v delavnosti nekaterih profesorjev naše univerze, ki poleg drugih tudi na ta način razkrajajo naše kulturno življenje, da dajejo kvalifikacije za štipendije ljudem, katerih mesto gotovo ni v Parizu.

Glavna napaka je gotovo v celotnem sistemu. Štipendije so eno izmed propagandnih sredstev, tako, kot predavanja, gledališke turnee itd. In sedaj so časi taki, da je treba iti preko vseh ozirov in začeti z novimi metodami. Propaganda in podeljevanje nagrad za pridnost. In Pariz tudi ni iz samih Sorbon sestavljen. Če kdo smatra, da je potrebno, da se samo strokovno poglobljajo študentje ljubljanske univerze, je to čudna nezaupnica strokovnim in pedagoškim zmožnostim naših profesorjev. Zato mora biti strokovna kvalifikacija samo eden izmed kriterijev. Treba je, da pridejo v Pariz ljudje, ki ne bodo že a priori nezmožni razumeti francosko kulturo (tu (Konec na drugi strani.)

mislim na prvem mestu komuniste), marveč ki bodo odprti celotnemu življenju duha. Tu ne mislim na »klerikalce«, Bog obvaruj, čeprav osebno smatram, da bo katoliški študent več razumel, kot kdorkoli, ker je pač francoska kultura krščanska, in bo nova Francija krščanska. In ko se bo katoliški študent vrnil iz Pariza, bo imel ves slovenski narod pred seboj, kateremu bo lahko dajal od bogastva, ki si ga je nabral, dočim morejo vsi ti izkoreninjenjenci, ki so prihajali iz Pariza, govoriti samo sami sebi. Naj se že enkrat Francozi zavedo, da je Slovenija katoliška, in da bo nova Slovenija, ki jo hočemo graditi za bodočo Jugoslavijo, katoliška, ker smo mi tu, in ker nas je vsak dan več. Naj torej tisti, ki imajo za nalogo, da zblížajo oba naroda, računajo z realnostjo. To se žal ne godi, in mi vsi smo tu, da jim povemo, da svoje naloge, ki jim jo je naložila Francija, niso izpolnili. Naj oni iščejo novih metod — upam, da jim ni treba posebej dokazovati, da so stare zanič. Dokler bodo ostajali slovenski katoliški študentje potisnjeni ob stran in ne bodo imeli prvega mesta, toliko časa bo to znamenje, da smo še vedno na napačnem potu. Njihova propaganda se ne obrača na slovenski narod. In dokler ne bo njihova propaganda kazala mlade katoliške Francije, nam oni ne govore o Franciji. In če tega sedaj ne razumejo, ko gredo vse naše simpatije bolj kot kdaj do katoliške Francije, so krivi pred svojim narodom.

Vse te stvari bi rad povedal še bolj jasno in še bolj odločno. Naša politična nevtralnost nas ne ovira, da tehtamo duhovne sile. Upanje in vera vseh naših zasistov, žosistov in drugih, ki v bojno črto nosijo Evangelij in Paschala, je tudi naše upanje in naša vera. Če bodo ti uspeli, bo za cel svet prišla nova doba. Borba za štipendije je sicer malenkostna stvar, pa vendar vredna, da se zanjo z vso silo zanimamo. Mislim, da to lahko govorim jaz, ki sem se cela leta za to boril — brez najmanjšega uspeha, priznam prav iskreno; moj položaj mi omogoča, da vidim vse neuspehe sedanjega sistema, pa ne bom še obupal, če se boste začeli zanimati za to vsi, ne kot za kako žurnalistično polemiko, marveč kot za vprašanje, ki je za nas velike važnosti, in ki ga je treba rešiti z veliko energije in veliko takta. Prepričan sem, da bomo na ta način naleteli na popolno razumevanje onih, ki to vodijo.

V Parizu, dne 27. marca 1940.

Stanko Natlačen.

Gosp. prof. Lacroix popravlja formalno, da imena niso točno navedena, da ni on edini, ki vse odloča o podeljevanju štipendij, da je eden naših prepozno vložil prošnjo, da se podeljevanje štipendij naslanja na strokovno kvalifikacijo profesorjev itd.

Za nas katoliške akademike je bolešno dejstvo, da so štipendije, francoske in domače, dobili po pretežni večini levičarji, marksisti, nacisti.

Odstavek: »Dobili so štipendije v zadnjih letih Janez Flere, Tušek itd ... Majda Tauzes« se nanaša ne samo na francoske, ampak tudi na domače štipendije. Glede »francoskih« štipendistov naša trditev (da so po pretežni večini levičarji, marksisti...) drži. V zadnjih letih so dobili francoske štipendije g. Albert Flerè, Kos, Cene Logar, Trošt Jernej, Zupančič, Derganc, Vito Kraigher, Brnčič, Petre, Krivic Milan, Majda Tavzes, zadnja dva tkzv. bourse supplémentaire.

Vsak akademik, ki je kolikor toliko razgledan po naši univerzi, vé, kakšni smeri v glavnem pripadajo navedeni akademiki.

Da bo g. Lacroix razumel, zakaj ne moremo k temu molčati, naj se spomni na poročilo iz Pariza, ki ga je »Straža v viharju« priobčila dne 15. dec. 1938. Po tem poročilu je bilo lani v Parizu 350 jugoslovanskih študentov, ki so imeli svoje reprezentančno društvo, ki ga je priznavalo tudi jugoslovansko poslanstvo. V društvu so imeli marksisti in komunisti monopolno vodstvo. Vodili so jugoslov. študente na rdečo fronto v Španijo. Na občnem zboru, meseca dec. 1938 so nastopili slov. študentje: Natlačen, Casar, Žebot proti marksističnemu terorju in so na mah osvojili velik del jugoslovanskih študentov ter ustanovili z njimi novo društvo jugoslovanskih študentov, ki se je postavilo na tradicionalne duhovne osnove Srbov, Hrvatov in Slovencev, kakor so jih gradili sv. Sava, Stros Mayer in Slomšek. Društvo je začelo nastopati proti destruktivnim kulturnim in socialnim nazorom komunizma. Za predsednika je bil izvoljen Slovenec Stanko Natlačen.

Žal je bil velik del francoskih štipendistov v prejšnjem marksistično orientiranem društvu. Francoske oblasti so morale omenjeno društvo zaradi nedovoljene levičarske propagande razpustiti. Prav tako je nad vse značilno, da so francoski levičarski štipendisti iz Jugoslavije ob priliki proslave spomina francoskega generala Geuprata v Belgradu vpričo gospoda poslanika francoske republike demonstrirali in vpili: Dol z imperialistično Francijo! Kam so se obrnile simpatije slovenskih levičarskih francoskih štipendistov, še menda vsem ni povsem jasno, čeprav je članek v Sodobnosti 1940, št. 1-2, str. 61 (Politični Obzornik) jasno izpričal antipatije Sodobnosti proti Franciji. V to revijo pa prav radi pišejo znani francoski štipendisti. A začetkom junija je francoska komisija v Belgradu, v kateri je tudi sodeloval lektor g. Lacroix, podelila štipendije raznim nacionalistom in levičarjem, Žebota, Casarja, Lombarjeva, Jenka pa odklonila. Francija nima nobene dolžnosti podeljevati štipendije, če jih pa podeljuje, ne smejo štipendije služiti v to, da se bo v Parizu formiral levičarski kader, ki bo potem v domovini razdiral jedro naše slovenske katoliške kulture. Naravnost nepojmljivo je, da g. Lacroix in francoska komisija ni upoštevala položaja na naši univerzi, ki je vsakomur znan: Katoliško orientirani akademiki tvorijo pri vseh volitvah najmočnejšo skupino.

G. Franc Casar, tajnik banovinske JRZ v Ljubljani, dr. Ciril Žebot, vodja strokovne šole v Delavski zbornici in razni drugi gotovo ne bodo več prosili za francoske štipendije; zato je tudi depasirano zatiranje od neke strani, da ta in oni teh ne bo nikoli dobil take štipendije. Depasirane so demarše pri rektorju proti

»Straži v viharju«, depasirana je tudi grožnja, da bo »Straža v viharju« zaplenjena.

Nad francoskimi štipendijami leži neka tragika, ki jo je nehote g. Stanko Natlačen točno naslikal. Tragika je tudi v tem, da francoski lektor ni znal približati našim akademikom one mlade katoliške Francije, kakor jo predstavlja njen moderni katoliški pokret...

Bohinjski teden 1939

Akademsko društvo Zarja je te dni razposlalo prikupno opremljeno brošuro, v kateri so natisnjena predavanja njenega lanskega počitniškega tečaja v Bohinju. Ker so s tem misli tega tečaja prestopile okvir zarjanske intimnosti, bo prav, ako se kot katoliško akademsko in dijaško glasilo ob tej brošuri nekoliko ustavimo. Najprej si hočemo poglobiti ogledati predgovor v brošuri, to pa zaradi tega, ker so pod njim podpisani »Zarjani«. Dočim vsebujejo poedina predavanja, ki so v brošuri natisnjena, pač misli in nazore dotičnih predavateljev, torej zganjen papir, ki so ga razgrnili in nanj napisali svoje nazore, ki so na bohinjskem tečaju predavali, pa moremo predgovor smatrati kot neke vrste nazorno oziroma načelno »izpoved Zarjanov 1940«, kot so bile »Mlade zarje« »izpoved Zarjanov 1933«. O posameznih predavanjih pa bomo spregovorili drugič; saj eventualne hibe predgovora ne zadevajo samo po sebi ostalih predavanj; saj so samostojno zgrajena in zahtevajo konkretno in diferencirano vrednotenje.

„Svojsko razvrščenje vrednot“

V uvodnem odstavku predgovora postavlja pisec, da predstavlja današnja Zarja »novo skupino mladih ljudi« (Boh. teden, str. IX.) in razlaga, kako da se je to zbiranje začelo. Ta razlaga je poglavje zase, ki ga danes ne mislimo načenjati.

V tem uvodu, s katerim se skupina predstavlja neinformirani javnosti, meni pisec, da je zanj oz. zanje značilno »od ostalih različno, namreč globlje pojmovanje naroda, slovenstva, katolicizma, kulture in svojsko razvrščenje vrednot« (Boh. teden, str. IX.). »Različno« je torej njihovo pojmovanje od ostalih, ker je »globlje«! Ne vemo, če taka samozavest spada v predgovor knjige in če kaže polagati tako sodbo o sebi v usta Zarjanov. Mar bi se to prepustilo kritiki.

„Najvišja oblika duhovnega bivanja“

V predgovoru beremo svojevrstno misel o »človekovi osebi, tej najvišji obliki duhovnega bivanja« (Boh. teden, str. X.) Mogel bi kdo vprašati, katera bi bila od človekove osebe »nižja oblika duhovnega bivanja« in kakšen prilastek potem, ko je superlativ že uporabljen za človeško obliko duhovnega bivanja, še preostane za božjo obliko duhovnega bivanja? Nejasnost na tem mestu je nevarna. Mimogrede bodi tudi povedano, da je formulacija o »človekovi osebi, tej najvišji obliki duhovnega bivanja«, dobesedno vzeta iz »manifesta« skupine francoskih »personalistov« (glej Boh. teden,

Med g. Lacroixom in nami je neka razdalja in ta se imenuje: nezaupanje.

Ob koncu odkrita izpoved: Proti dosedanjim metodi podeljevanja štipendij, ki »namerno ali slučajno« favorizira skoraj izključno levičarsko ali protikatoliško usmerjene elemente, bomo vodili odločno borbo.

str. 14), t. j. skupine ljudi različnih formalnih svetozorskih pripadnosti, ki so se odločili za skupen »personalistični« nazor, ki bi ga na kratko mogli predstaviti, — če ga je predstaviti sploh mogoče —, kot neke vrste rafinirani humanizem in »socializirani« individualizem, a kakor se zdi brez oslonja v nadnaravnemu redu božjega razodetja.

Nejasna distinkcija

V predgovoru je natisnjen tudi ta-le stavek: »Razumljivo je, da je bilo s skrbjo postavljeno vprašanje kulturnega ustvarjanja v času, ko vedno bolj prevladuje instinkti, ko človek vedno bolj podleže zakonom nezavednega, ko vedno bolj izginja spontano pokoravanje svojim naravnim določnostim«. (Boh. teden, str. X.) Zanimala nas bi vsebina izražene razlike med obema pojmom, ki smo ju podčrtali, in pa jasna opredelitev pojma »naravne določnosti«.

Nejasnost in jasnost glede katoliške edinosti

Pisec predgovora v bohinjsko brošuro pojmuje »katoliško edinost« (Boh. teden, str. XI.) le kot edinost v »dogmatični sferi katolištva« (Boh. teden, str. XI.), ne pa tudi kot edinost »v časovnih, kulturnih, gospodarskih in političnih zadevah« (Boh. teden, str. XI.) — kot to izhaja iz njegovega odklanjanja razširjevanja »katoliške edinosti« na ta slednja področja, t. j. na področja vsakdanjega človeškega življenja. Značilna v tem pogledu je tudi dvournica »katoliška skupnost samo v Cerkvii, krilatica, ki je padla na nekem sestanku Zarje. To »svojsko razvrščanje vrednot« (Boh. teden, str. IX.) bi prav gotovo bilo potrebno jasnejše obrazložiti in to še posebej, ker imamo dolgo vrsto okrožnic in to prav v razdobju od francoske revolucije dalje (Gregor XVI.: Mirari vos, 15. VIII. 1832; Pij IX.: Syllabus in Quanta cura, 8. XII. 1864; Leon XIII.: Quod Apostolici [o modernističnih zmotah], 28. XII. 1878; Diuturnum, 29. VI. 1881; Immortale Dei [o krščanski ustavi držav], 1. XI. 1885; De humana libertate, 20. VI. 1888; Rerum novarum, 15. V. 1891; Graves de communione [o krščanski demokraciji], 18. I. 1901; Pij X.: Motu proprio, 18. XII. 1903; Pij XI.: Quadragesimo anno, 15. V. 1931; Divini Redemptoris, 19. III. 1937, Mit brennender Sorge, 14. III. 1937; Pij XII.: Summi Pontificatus, dec. 1939) okrožnice, ki segajo v področja »časovnih, kulturnih, gospodarskih in političnih zadev« (prosto po Boh. tednu, str. XI.) pod vidikom večnostnih načel.

Nejasnost „človečanske misli“

In končno, kaj naj pomeni to, da pisec predgovora — v celoti zvest francoskemu »personalizmu« — jemlje »človeka za izhodišče« (Boh. ted., str. X.) in veruje v »nov red v Evropi« (Boh. ted., str. XII.) (po sedanji vojni), »ko bo zmagovala človečanska misel« (Boh. ted., str. XII.).

V takem slogu bi mogel govoriti tudi kak Rousseau XX. veka. Tudi masoni in vprav oni imajo polna usta »človečanske misli«. »Človečanska misel« sama ne pove mnogo. Pogrešamo pravega krščanskega duha, ki mu je Bog »najvišja oblika duhovnega bivanja«, ki jemlje Boga »za izhodišče« (kar je med navodnicami, citiramo iz predgovora, op. ur.), ker »človek šele v luči večnih božjih postav, v luči krščanske etike postane osebnost, to je tisto bitje, ki naj po božji volji vlada stvarjem tega sveta, toda vlada tako, da bo lahko o svojem vladanju nekoč polagal račune svojemu Gospodarju. Ti večni in razni zakoni tudi dajo šele človeku potrebno imuniteto pred vsemi in vsakim drugim človekom in tudi pred vsemi človeškimi oblastmi... Spričo tega dejstva dobe... človekoljubne krilatice (osamljene, brez oslonca v božji nadnaravni resničnosti, op. ur.) značaj navadnih »agitatoričnih fraz«, (V mlade zarje, izpoved Zarjanov 1933, str. 39). Tako odgovarjajo Zarjani iz leta 1933 Zarjanom leta 1940.

Človek središče in merilo vsega

Ko človek dodobra prebere in razmisli predgovor v brošuro o bohinijskem tečaju — predgovor, ki sicer po slogu dokaj alikuje gospodu Kocbeku (primerjaj »Predgovor« s predavanjem prof. Kocbeka na str. 13—22), ki pa zaradi zarjanskega podpisa vendarle za javnost predstavlja gledanje na življenje, kolga sprejema in izraža trenutna »Zarja« — se težko otrese vtisa, da gre za sicer dokaj nejasen pa močno tostransko zamišljen življenjski nazor. Si licet parva componere magnis, bi mogli o tej slovenski recepciji francoskega »personalizma« reči, kar smo dejali na študijskem dnevu slovenske katoliške akademске mladine o nazorih enciklopedistov in njihove revolucije: vzeli so človeka za središče in za merilo vsega. (Bog ve, ali slutijo posledice tega svojega »humanizma«?!). Od tod govor o človeku »tej najvišji obliki duhovnega bivanja« (Boh. ted., str. X.), vera v »zmago človečanske misli« (Boh. ted., str. XII.), zaupanje »spon-tanemu pokoravanju (človeka) njegovim

naravnim določenostim« (Boh. ted., str. X.), izhajanje »iz konkretnosti človeka in stvari, ne iz samovoljno zgrajenih ideologij« (Boh. ted., str. X.), zahteva po »svobodni izbiri sredstev za človekovo usovršitev« (Boh. ted., str. X.) in po »neoviranem konkretnem izvrševanju možnega« (Boh. ted., str. X.) ter govorjenje o »malopomembnosti ideoloških trenj« (Boh. ted., str. XI.).

Kaj hoče torej predgovor?

Zarjani imajo globlje pojmovanje o problemih. Zato so prirejali bohinijske tečaje. Mladina sama je začutila probleme. Kot neodvisni katoliški rod premišlja vse, kar je danes važno za slovenskega človeka. Glavno problematiko vidi v vprašanju človekove osebe in svobode, posebno v času, ko prevladuje instinkt. Z vidika človeške osebe odklanja zablode totalitarizmov (fašizem in marksizem) pa tudi katoliški integralizem in hoče slovenskega katoličana šele privedi do pravega krščanskega realizma. Katoliško edinstvo omejuje na dogmatično sfero, druga področja so mu avtonomna.

Pripravlja mladino na celotno rešitev slovenskega problema ob uri obnove Evrope, ko bo nastajal nov red in bo zmagovala človečanska misel.

O novem redu govori Moskva, Berlin, Rim, London, Pariz; govorijo boljševizem, nacizem, fašizem in demokracije. O novem redu pa govori tudi Cerkev. Vsak ga pojmuje drugače, a vsaj jasno pove, kaj hoče.

Bodimo odkriti, ne razumemo, kakšen je novi red, o katerem govori predgovor. Zakaj ne pove čisto jasno, da hoče obnovo v Kristusu in krščanstvu, ker je tam tudi problem osebe in svobode najbolje rešen. V knjigi, ki hoče biti namenjena predvsem akademski, pa celo srednješolski katoliški mladini, bi to nujno pričakovali.

Veliki problemi evropske omike in krščanske kulture, za katere se bje danes velika borba med narodi, so pač z veliko večjo jasnostjo in elementarnostjo izraženi v mačelnih formulacijah papeških okrožnic in celo francoskih, angleških in ameriških državnikov, ki se niso prav nič pomišljali postaviti v ospredje te borbe krščanstvo kot tako, ne pa subtilno, nejasno filozofiranje o osebi, osebnosti, človečanstvu.

Hvala Bogu, da bomo mogli o poedinih predavanjih bohinijskega tedna izraziti večje zadovoljstvo, kot smo to mogli storiti glede predgovora.

cinski fakulteti v Ljubljani. Tisti, katerim rast samobitne slovenske kulture na vseh področjih v njihovih raznarodovalnih načrtih ni šla v račun, so si izmislili najrazličnejše pretveze v boju proti tej najvišji slovenski zdravstveni ustanovi. Trdili so, da samostojna medicinska fakulteta v Ljubljani ni potrebna, da nima pogojev za uspešen razvoj, da je teritorij Slovenije premajhen in pod. Resno je grozila okrnitev naše univerze z ukinitvijo še teh štirih semestrov. Sedaj pa so vsi ti nevzdržni ugovori splahneli in slovenska medicinska fakulteta je z najvišjega mesta dobila s priznanjem petega in šestega semestra zagotovilo, da more — ko bodo vsi pogoji dami — le naprej, a nikoli nazaj.

Ni potrebno še posebej poudarjati ogromno važnost, ki jo bo imela popolna medicinska fakulteta v Ljubljani za ves slovenski narod, pa naj bo to iz zdravstvenih, socialnih, ali državno-pravnih razlogov. In kolikih materialnih težav bo rešen reven slovenski medicinec! Zato smo slovenski akademiki še prav posebno veseli tega napredka in iskreno hvaležni vsem tistim, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu. Zavedamo se, da s tem uspehom naša borba še daleč ni končana. Našo mlado medicino čaka še veliko težav. Poleg raznih medicinskih institutov bo neobhodno nujno potrebna zgraditev moderne klinike, ker edino na ta način bo možno uspešno znanstveno delo. Trdno smo prepričani, da bo tudi ta borba, ki nas še čaka, kronana z uspehom. Skoraj vse naše velike narodne institucije so zrasle iz revščine in iz skromnih početkov, pa so kljub temu dosegle tako višino, kot jo imajo pri velikih kulturnih narodih.

Slovenski katoliški akademiki pa imamo

še poseben razlog, da se veselimo doseženega uspeha slovenske univerze. Te uspehe so predvsem izvajali gg. min. dr. Korošec, dr. Krek, dr. Natlačen in njihovi sodelavci. Naš program »do 1940 popolna slovenska univerza«, katerega smo imenovali volilni šlager — se uresničuje.

Takrat, ko si unitaristična in liberalna »Naša misel« drzne v brk vsemu slovenskemu narodu in njegovi borbi zapisati, da »ni važno, ako dobimo popolno medicinsko fakulteto v Ljubljani« — smo morali postaviti zahtevo po popolni medicinski fakulteti in po popolni univerzi. — Tako je delegacija A. A. s poslevodečim podpredsednikom na čelu že v mesecu januarju predložila prosvetnemu ministru spomenico, v kateri so obrazložene vse potrebe slovenske univerze — v prvi vrsti pa medicinske fakultete. Prepis spomenice je delegacija izročila tudi predsedniku senata g. dr. Korošču, gradb. ministru g. dr. Kreku ter senatorju g. Smodeju. Zastopniki A. A. so povsod dobili polna zagotovila pomoči. Seveda je univerzitetna oblast (g. rektor in senat) storila vse, kar je bilo v njeni moči, za izpopolnitev med. fakultete. Ban g. dr. Natlačen pa je sam večkrat osebno posredoval. Tako uspeh ni izostal.

Ko tako gledamo na uspeh te borbe, nam postane popolnoma jasno, da je edina pot, po kateri bo slovenski narod kdaj prišel do svojih vzetih in še ne pridobljenih pravic, ta: resno delo in strnjena fronta doma, podprta po svojih pravih ljudskih zastopnikih v Belgradu. Le na ta način je uspelo — kljub vsem oviram in nasprotovanjem — da bo v jeseni odprt peti in šesti semester slovenske medicinske fakultete.

Nedeljske misli

Druga povelikonočna nedelja se imenuje v bogoslužju nedelja dobrega Pastirja. Mašno besedilo je izbrano iz svetopisemskih odstavkov, ki primerjajo razmerje med verniki in Kristusom razmerju med pastirjem in ovcami. Ta primera je bila Jezusu samemu všeč in jo je parkrat uporabil. Tudi prvi kristjani so se je brž oprijeli. Gotovo so apostoli in prvi škofje svojim vernikom velikokrat v svojih pridigah rabili prav primero o pastirju in ovcah, ko so vernikom razlagali razmerje do Kristusa ali tudi do samega sebe, ki so vidni namestniki nevidnega Pastirja. Raba te primere je morala biti v prvih časih krščanstva tako vsakdanja, da je preprostem slikarju, ki je poskušal okrasiti temne hodnike katakomb, vedno prišla na misel slika dobrega Pastirja, kadar je hotel naslikati Kristusa. Tako so verniki prvih stoletij poznali svojega Odrašenika pretežno v simbolu dobrega Pastirja.

V nedeljo pri maši pazljivo poslušajmo berilo in evangelij! Pred našimi očmi bo ostala slika dobrega Pastirja. Poskusimo čutiti nekoliko s prvimi kristjani, ki so se zbirali k sv. daritvi v katakombah. Mnogim izmed njih je svet odrekel vsako zavetje. Nekateri so imeli poganske starše, ki niso o

svojih krščanskih otrokih hoteli ničesar vedeti. Drugi spet so morda že izgubili svoje starše in sorodnike v preganjanju, ki je dijalo okrog njih. Država, ki je človeku, ki je vse izgubil, vendarle nekaj prostran dom, je kristjane prvih stoletij smatrala za svoje največje sovražnike in jih je izobčila iz svoje srede ter jim odrekla vse, kar more država nuditi v varnost in zavetje tistemu, ki je sicer vse izgubil. Ko so se tedaj taki ljudje zbirali v katakombah, so s čisto posebnimi občutki poslušali besede in nauke dobrega Pastirja in se v čisto svojevrstno vdanostjo izročili Njemu, ki jim je še edini ostal kot skrbni varuh sredi sovražnega sveta. V trpljenju in preganjanju so gledali le navidezno zmago sovražnikov. Dobro pa so vedeli, da je končna zmaga Kristusova. Saj je to že na svojem žoljenju pokazal. Na veliki petek so njegovi sovražniki navidezno zmagali, toda na veliko noč je zmagoslavno vstal od mrtvih ter šel v svojo slavo.

Ali nismo tudi mi danes v marsičem v podobnem položaju? In tudi nam nazadnje ne preostane drugega, kakor da se z vsem zaupanjem oklenemo Njega, ki je Pastir in varuh naših duš. In to tem bolj, čim hujši so časi!

Slov. medicina se izpopolnjuje

Za dvajsetletnico slovenske univerze je tudi naša medicinska fakulteta dosegla velik uspeh in priznanje za svoje dosedanje delo. Ministrski svet je na svoji seji dne 29. marca t. l. sprejel sklep, da se v proračunskih dvajsetinah vnese tudi postavka, ki določa kredit za ustanovitev petega in šestega semestra na medicinski fakulteti v Ljubljani. V zvezi s to odobritvijo je bilo sklenjeno, da se s posebno uredbo črta znani § 51. zakona o univerzah, ki je omejeval medicinsko fakulteto v Ljubljani samo na štiri semestre.

Dolgoletna zahteva slovenskih akademikov in našega naroda po popolni slovenski univerzi se uresničuje.

Slovenska medicinska fakulteta je stopila velik korak naprej k svoji dokončni izpopolnitvi. Če pomislimo na vse nevarnosti, ki so ogrožale obstoj naše medicine, moramo priznati, da je gornja odločba neprecenljivega pomena za njen bodoči razvoj in s tem za moderno organizacijo celotnega zdravstva v Sloveniji. Vseh dvajset let so od vseh najrazličnejših strani prihajali ugovori proti medi-

Kulturni boljševizem se je zagrizel v naše narodno telo: v njegovi službi so revije, založbe, film. Zato organizirajmo močno krščansko protikomunistično fronto.

Izpitni red

za usposobljenostne izpite kandidatov za funkcionarje SDZ

(Velja za člane Krožkov na srednjih, srednjih strokovnih in meščanskih šolah.)

I. Kandidat za funkcionarja SDZ mora s posebnim izpitom dokazati usposobljenost za vodstvo posrednih funkcij v Krožkih SDZ in v nadrejenih edinicah (okrožja, zvezno vodstvo).

II. Usposobljenostni izpiti se polagajo v treh oddelkih:

- višji oddelek A,
- srednji oddelek B,
- nižji oddelek C.

III. Izpit v oddelku A morejo polagati člani Krožkov od 6. razreda navzgor. Izpit v oddelku B od 4. razreda navzgor in v oddelku C od 2. razreda navzgor. Za polaganje višjega izpita ni pogoj opravljen nižji izpit.

IV. Predmeti izpitnega ocenjevanja so:

1. idejna izobrazba,
2. organizacijska izobrazba,
3. praktični organizacijski uspehi,
4. splošna kvalifikacija,
5. šolski uspehi.

V. Za predmet idejne izobrazbe mora kandidat poznati:

V oddelku A:

Ušeničnikova »Katoliška načela«, Ahčinov »Komunizem«, Ušeničnikove »Obrise socialnega vprašanja«, Jerajevo knjižico »Slovenci in Jugoslavija«.

V oddelku B:

Glavne obrise iz Ušeničnikovih »Katoliških načel«, glavne obrise iz Jerajeve knjižice »Slovenci in Jugoslavija«.

V oddelku C:

»Slovesno izjavo«, podano na Slomškovem grobu dne 15. oktobra 1939, kakor je natisnjena na članskih izkaznicah in kot je bila razložena v 1., 2. in 3. številki »Stražnih ognjev« 1940.

VI. Za predmet organizacijske izobrazbe mora kandidat poznati:

a) v oddelku A: Odarjeve »Temelje organizacij«, »Mali katekizem KA« (vprašanja 1—9, 39, 45, 46, 69—71), Zvezna ter Krožkova pravila in poslovnik;

b) v oddelku B: Zvezno predavanje o organizacij, glavne obrise iz »Malega katekizma KA«, pravila in poslovnik Krožkov SDZ;

c) v oddelku C: Pomen organizacije, opisan v »Stražnih ognjih«.

VII. Predmet praktičnih organizacijskih uspehov pomeni, da se je moral kandidat praktično izkazati:

za funkcijo zveznega referenta, velikega poglavarja, pomočnika velikega poglavarja, poglavarja, kot razredni župan ali član zavodnega vodstva;

za funkcijo člana zav. vodstva kot župan ali član razrednega vodstva.

VIII. Iz predmeta splošne kvalifikacije mora kandidat pokazati:

a) v oddelku A: da ima smisel za globlje versko življenje, da dobro pozna zgodovino katoliškega gibanja med Slovenci, da pozna naše narodne in katoliške velikane od Slomške dalje, da pozna v glavnih obrisih zgodovino SDZ, da ima lep zunanji nastop, da ni sektarskega duha;

b) v skupini B: da ima smisel za globlje versko življenje, da pozna velike Slovence in

katoličane: Slomška, Kreka in Jegliča, da pozna zgodovino SDZ, kakor je bila opisana v »Straži v viharju« in »Stražnih ognjih«, da kaže smisel za lep zunanji nastop, da ni prepirljivec;

c) v skupini C: da kaže nagnjenje k vestnosti in marljivosti, da pozna Slomška, da pozna novejšo zgodovino SDZ, kakor je bila opisana v prvi in drugi številki »Stražnih ognjev«.

IX. Ocene: odlično (10), prav dobro (9, 8), dobro (7, 6), nezadostno (5—1). Šolski uspehi se za usposobljenostni izpit ocenjujejo samo kot »primerni« ali »neprimerni«.

X. Izpitno komisijo tvorijo: predsednik in dva člana. Člani komisije morajo biti člani včlanjenih organizacij SDZ, akademski starešine, profesorji-nadzorniki in profesorji verouka. Sodbo o smislu za globlje versko življenje da profesor verouka. (Od funkcionarja Slovenske dijaške zveze se pač mora tudi v tem sicer za presojo kočljivem pogledu zahtevati več kot od drugih članov.) Izpitno komisijo imenuje Zvezno vodstvo SDZ, ki naj predhodno zasliši tudi Zavodno vodstvo Krožka.

XI. Splošna vodila za polaganje izpitov daje zv. vodstvo v skladu z izpitnim redom.

XII. Izpitni termini so: redni v teku 2. semestra, izredni pa v 1. semestru in po potrebi po sklepu zv. vodstva.

XIII. Ponavljanje izpita: kandidat, ki je dosegel v dveh ali več predmetih manj kot 6, mora ves izpit ponoviti, redoma v prihodnjem izpitnem terminu, oz. prej z dovoljenjem zv. vodstva. Kandidat, ki je dosegel v enem predmetu manj kot 6 točk ali v enem ali več predmetih prenizko oceno za usposobljenost za gotove funkcije, mora ponoviti samo dotični predmet. Za termin velja isto kot prej.

V primeru, da je kandidat uspešno ponovil izpit, oz. popravil red, prejme novo izpričevalo.

XIV. Kandidati, ki so uspešno opravili izpit, prejmejo posebno izpričevalo, ki ga izdaja zv. vodstvo SDZ. Izpit se mora registrirati v posebnem seznamu pri krožku, v članski kartoteki in zabeležiti v članske izkaznice.

XV. Predpise za kvalifikacijo za posamezne funkcije izdaja zv. vodstvo.

XVI. Izpitni red avten. tolmači, izpreminja ali ukine zv. vodstvo.

Zvezno vodstvo SDZ.

Do skrajnih mej sveta

Nas prvi bengalski misijonar O. Pavel Mesarič se je vrnil za nekaj tednov iz Bengalije v domovino; primerno se nam zdi, da se ga tudi mi akademiki spomnimo ob tej priliki. Tam daleč v vroči Bengaliji živi v džunglah ob izlivu Gangesa 3 milijone ljudi, med njimi približno 1 milijon mohamedancev in 2 milijona hinduistov. Med njimi delujejo naši misijonarji: O. Jožef Vizjak, O. Stanko Poderžaj, O. Viktor Sedej in O. Pavel Mesarič. Zadnji stanuje v mestecu Sathira in obiskuje katolike, ki so raztreseni po okolici. Nima niti cerkve, niti misijonske hiše, niti šole. Kaj je njegov največji problem in njegova največja težava? Nasprotniki, posebno »Zeminadari«, ki kot upravitelji veleposestnikov tlačijo ljudstvo, bi radi izrinili naše misijonarje, ker dvigajo ljudstvo iz bednega stanja in jih ščitijo pred izkoriščevalci, zato jih tožijo s krivimi

prisegami raznih prestopkov itd. in jih hočejo spraviti ob dobro ime pri ljudstvu. P. Mesarič išče gorečih molilcev, in požrtvovalnih duš, ki bi neprestano poklanjali Bogu svoje molitve in duhovne žrtve, da bi razblinil nakane nasprotnikov. Ogromnost bengalskega misijonskega problema je razvidna iz sledečih števil: pokrajina meri 13.615 km², torej je samo nekoliko manjša kot Slovenija, šteje pa 2 milijona 713.874 prebivalcev.

Ce pomislimo, da je za tako veliko pokrajino in za 2.713.000 ljudi samo 8 misijonarjev, da je nadalje dežela preprežena z nešteti vodnimi tokovi, ki ovirajo promet, potem bomo veličino misijonskega dela bolje razumeli. Da bi se pač med mladimi dijaki in tudi med akademiki našlo več idealnih ljudi, ki bi se hoteli uvrstiti med misijonarje.

Telovadna akademija podml. ZFO in ZDK v Mariboru

Na predvečer praznika sv. Jožefa 18. marca je bila v Mariboru slavnostna akademija podmladkov ZFO in ZDK na mariborskih srednjih šolah. Akademije so se udeležili predstavniki svetne in cerkvene oblasti na čelu s prevz. dr. Ivanom Tomažičem in županom dr. Juvanom.

Spored akademije je bil skrbno izbran in dobro pripravljen. Nimamo namena, da bi strokovno ocenjevali posamezne točke, izmed katerih so vsem prav gotovo najbolj ugajale vaje članic v lepih krojih SDZ, vaje članov na mizi, rajanje mladenk itd. To spada v strokovni list. Zdi se mi pa potrebno, da poudarim eno dejstvo, ki ga je tudi slavnostni govornik v svojem govoru poudaril: Pred mariborsko javnost je stopila katoliška mladina po enoletnem delovanju. Eno leto truda po telovadnicah je rodilo to lepo akademijo. Kdor je akademijo videl, je le težko verjel, da je temu tako. Pri tem pa se mi ne hote vzbujati vprašanje, kdo bo nosil odgovornost za ona izgubljena leta, ko se je morala katoliška mladina skrivati v katakombah? Koliko bi ta mladina storila za svoj narod in svojo ljubljeno državo v letih trpljenja, če bi imela svobodo. Vprašam, kdo bo popravil škodo, ki jo je imela mladina, slovenski narod in naša država zaradi tega? Na to vprašanje naj odgovore oni, ki so smatrali nekoč za svojo sveto dolžnost preganjati in onemogočevati delo katoliški mladini.

Mariborski dijaški mladini pa iskreno čestitamo k lepemu uspehu in ji želimo, da gre po tej poti dalje v svojem neumornem in nesebičnem delu za Boga, svoj ljubljeni slovenski narod in svojo narodno državo Jugoslavijo. Le tako naprej!

Gledališče

Lenormandov strahopetec

Po odličnih premierah »Praznika cvetočih češenj« in »Asmodeja«, ki sta nas prevzeli in presenetili tako po vsebinski kakor tudi režijski plati, se je zazdelo upravi Nar. gledališča potrebno opomniti občinstvo, da pisatelji vendar ne pišejo samo odličnih del. O tem smo se prepričali pri premieri »Strahopetca«, igre v 4. dejanjih in 10 slikah, ki jo je spisal Lenormand, skušajoč v njej prikazati in analizirati problem strahopetca, to je človeka, ki se je

nekoliko iz strahu pred opravljanjem vojaške dolžnosti, nekoliko pa iz prepričanja o nesmiselnosti in nečlovečnosti vojne zatekel s svojo ženo v zdravilišče v Švici, čeprav ni bil niti za trohico bolan. V zdravilišču ga resni in namišljeni bolniki takoj spregledajo in se seveda obrnejo od njega. Zdaj zaide dezertar, ki je povrh slikar in torej še posebno občutljiv za duševne nemire in pretrese, v moreče razvolvanje vprašanja osebne krivde oziroma nedolžnosti. Sredi teh razmišljanj, ki po nekod še nekako zagrabijo, ga po sili zapletejo v vohunstvo. V tem novem poklicu se slabo zdrži in tako zabrede tja, odkoder se je hotel z begom rešiti. Čaka ga smrt.

Drama, ki naj bi bila zaradi vojnega motiva aktualna, ne prepriča. Prvič avtor problema kolizije subjektivne nedolžnosti in objektivne krivde niti z etičnega niti s psihološkega gledišča ne razčisti povsem zadovoljivo, kajti slikar se otrese zavesti manjvrednosti s skokom v vohunstvo, ki je vendar tudi tesno zvezano z vojno. Duševni nemiri izginejo kar tako na celem brez zadostne utemeljitve. V kolikor je lik strahopetca prepričljiv, se moramo zahvaliti igralcu g. Kralju. — Dalje je avtor razbil snov v 10 reportažnih slik, ki vse — razen predzadnjih dveh — zaradi predolge ekspozicije in majave zgradbe sploh utrujajo in dolgočasijo.

Vsakemu estetskemu čutu pa se mora upirati prizor orgij v baru, ki je morebiti verna imitacija, a brez slehernega ugovora skrajno odvraten in poleg tega nepotreben, čeprav ga avtor skuša opravičiti, češ, da se tako oklepajo življenja tisti, ki so zapisani smrti. Režiser (O. Šest) bi ga bil lahko brez škode črtal. Če pa mu je bilo žal slikanje halucinacije, naj bi ga bil vsaj priredil v taki obliki, ki bi bila lažje sprejemljiva.

Avtor zanimivemu psihološkemu problemu, ki si ga je bil postavil, ni bil povsem kos in zato ostaja njegova drama na stopnji vohunske zgodbe čisto povprečnega špijonažnega filma. — nik.

Rdeči mefisto žonglira s palmo miru na Balkanu

»Akcioni odbor beograjskih akademikov« sklicuje za 8. in 9. aprila »mirovni kongres akademске mladine Jugoslavije v Beograd«.

Dve glavni temi se bosta obravnavali:

»Sedanja imperialistična vojna«, in »Naloga akademске mladine v sedanjem času«.

Jasno je, da je to komunistično maslo! Sicer bi bilo dosti gradiva! Saj Rusija, odkoder očitno prihaja pobuda »za ta mirovni surnek«, se je prav v zadnjih mesecih strokovno izvežbala v mirovni akcijah, ko je tesno pritiskala kar štiri baltičke države na svoje imperialistično srce in uničila slovansko Poljsko! Naloga akademске mladine v sedanjem času bo bržkone zdaj v tem, z lažnimi pottvorbami vsjo škandaloznost teh boljševiskih avantur predstavljati svetu kot mahanje boljševiskega angela miru s palmovo vejico. Vse to se bo seveda končalo v demonstracijah za Rusijo in v revolucionarnih podvigih proti »zapadnim kapitalističnim velesilam«. V resnici pa bo to vabilo boljševiskom:

Pridite, čakamo na vas.

Zato noben akademik in noben profesor v Beograd.